

„Edinost“

Izh. v tiskar. na št. razp. sedelj in razpisov, ob 4. uri zvečer.
Naročnina znaša:
za leto 12 kros
za pol leta 6 „
za četrt leta 3 „
za mesec 1 kros
vse plačevati naprej. Na naročnino priložena naročnina se upravlja s k. r. a.

O tiskarnah v Trstu se prodajajo poštne številke po 6 stotink (3 avt.); v Trstu pa po 8 stotink (4 avt.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zabave domači oglaš. itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepraznovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravljalstvo. Naročnino in oglaš plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravljalstvo, in sprejemanje inšertov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“, v Trst

„Deutsche Erde“.

Vsi odličnejši nemški slovstveni zgodovinarji so jednega mišljenja v tem, da je nemško slovstvo po 1870. l. storilo velik korak nazaj ali na krivo pot. Da si so Nemci sijajno zmagali Francoze, je nekaj bujno se razvijajoči materijalizem na Nemškem — deloma slaba stran francoskega književnega delovanja, v katerem so Ždovi nosili zvonec — tako škodil mišljenje nemškega naroda, v kolikor se ta javlja v slovstvu, da so celó resnobi nemški možje bili v skrbeh za duševni razvoj nemškega naroda.

Weitbrecht pravi v svoji knjigi: »Deutsche Literaturgeschichte des 19. Jahrhunderts«, Leipzig 1901. 2. Theil str. 169, doslovno: »V resnici naturalizem na koncu minolega stoletja nazaduje na vsej črti. Kar pa je stopilo na njegovo mesto, ali kar išče svoje sreče v duhu moderne, naj si bo, da je simbolizem, esteticizem, ali najnovejši romantizem, ali kateri si bode izem, naj se izkuša v dramatikah ali liriki, naj nastopa mirno ali razburjeno, ali zbesnelo, vse to še tiči deloma v propadanju ali razpadanju in etika in tiplje negotovo okoli, da še le moramo počakati, kaj bo iz tega.«

Vendar pa slovstveniki priznavajo, da se tu pa tam prikazuje zdrave kali, ki po ganjajo iz pristne domače nemške zemlje in sicer ne v velikih mestih, ampak v malih priprostitih domačih razmerah nemškega narodnega življa raznih nemških plemen. Velikomestno literatstvo je skušalo te pojave uničiti z molkom, pa ti pojavi so znaki ozdravljanja. Nemci so začeli z vso vnemo seznanjati se s lastnim svojstvom, se svojo individualnostjo in to se lepo vjemata s tistim duševnim gibanjem, ki sem ga bil označil v »Edinosti« o sestanku »Vsenemška Zaveza in položaj na Ruskem«, kjer se je dokazalo, da je nemški pisatelj, parlamentarec in državni uradnik Jordan skozi petdeset let delal za uresničenje svojega evangelija: »Der deutsche Glaube«, po katerem pripada vladarstvo sveta v 20. stoletju Nemcem. Razložilo se je tam, kako na Nemškem vsi slojevi, od pisatelja do cesarja, zložno sodelujejo na tej njihovi veliki ideji.

Opozoriti moramo slovenske čitatelje na novo sredstvo, s katerim skušajo doseči ta namen. V znani zemljepisni zalogi Justa Perthesa v Gotbi izdaja profesor Paul Longhans zbornik z naslovom: Deutsche Erde, Beiträge zur Kenntniss deutschen Volkthums allerorten und allerzeiten. Vsako

leto naj bi izšlo zvezkov z zemljepisnimi prilogami po jako nizki ceni. Dva zvezka sta že izšla; prvi ima naslov: »Deutsche Colonisation im Osten (Zalesje [Sedmograško] in Kranjsko), drugi pa: »Verbreitung der Deutschen in den Ländern der ungarischen Krone nebst Anschluss an die benachbarten Länder. Sodelalec je nad 200, ki opisujejo nemško narodoslovje, zgodovino, statistiko, pravo in državoslovje, umetnost, slovstvo, narodopisje, in sploh vse, kar je v zvezi z nemštvom; skupina teh vednosti dobiva naslov nove vede: »Deutschkunde«. V prvem zvezku se nahaja med drugim stavek: »Deutsche Gewina- und Verlustliste für Oesterreich (Zaznamek nemških pridobitev in izgub v Avstriji.)

Človek bi mislil, da je to podjetje glasilu Vsenemške Zaveze, pa motil bi se; omenjeno društvo izdaje zbornik: »Der Kampf um's Deutschthum«, ki je proračunjen na 19 posamičnih razprav. Torej se dela na raznih mestih na uresničenje iste misli.

Vse to gibanje se pri nas Slovenceh premalo uvažuje in sicer od voditeljskih krogov najbolj v sredini naše domovine. Radi priznavamo, da naj bodo v večini na državnem krmilu Slovencev takozvani praktični možje, vendar pa ti praktični možje naj ne bodo tako ozkostrani, da bi ne opazovali, kaj se godi okoli njih po svetu! Med tem ko mogočni sosed razteguje svoje mreže čez ves svet, se slovenski poslanci obsipajo med seboj z najgršimi psokami pred vsem svetom in pred vlado. Italijanski poslanci na Tirolskem vseh različnih uszranj se zlagajo v važnih narodnih vprašanjih, zastopniki slovenskih strank pa so v tako ljutem boju!

Nikakor ne moremo odobravati postopanja liberalne stranke na Kranjskem, ker je po svojem bitstvu povsem jednaka rajni ustavoverni stranki, vendar se nam skrajno sredstvo nasprotne stranke ne zdi primerno. Ne bomo dalje razpravljali te stvari. Na raznih poljih tega narodnega gibanja stopajo pojavi na dan, ki na čuden način osvetljujejo takozvani mehki slovanski značaj, pa reklo bi se morda, da smo obojni. V pričo takega dejstva pa, da mogočen sosedni narod svoje mreže razteguje na vsem svetu, bi vsak omikan Slovenec, vsak omikan Slovan svoje postopanje moral urediti po tem dejstvu, bodi da je ta Slovan ali Slovenec zastopnik naroda ali da deluje v drugi stroki narodnega gibanja. V nas Slovenceh nedostaja svetovnega obzorja in dobrohotnosti do bližnjega.

živjo, srce mi osvaja, ali posluha nimam... A popolnoma nič... Ni-li to čudno? Sedaj se je markeza obrnila proti grofu Arturu, kateri je stal na drugi strani in resnega, skoraj mrkega obraza, po čemer bi se dalo soditi, da mu ni po volji, da je prišel Nikolaj k njima. »Vaša sestra poje dovršeno; ona je prava umetnica... Kedar čujem kaj takega, tedaj mi je žal, da ne znam tudi jaz tako, še več, obvladava me zavist.«

»Zavist?... Vi nimate vzroka, da katero zavirate«, je rekel umetnik. »Kaj ne Artur?«, je vprašal Nikolaj mladega grofa, s katerim se je pred dvema letoma seznanil in pobratil na nekem elitnem plesu rdečega križa v Zagrebu.

»Kako misliš to?«, je vprašal Artur s čudnim izrazom, kakor da ga pozivlja na odgovornost.

»Ni možno, da tega ne umeješ... Vidi se, da ti je markeza lepota zmotila razum... Hotel sem reči, da je markeza toli dražestven stvar, da jej ni treba nikogar zavidati... Ni-li tako?«

»O da, to je resnica«, je pritrdil Artur.

»Ali treba zavidati one, katere markeza

Res je, da se vse nemške želje ne morejo uresničiti. Nemški cesar je n. pr. ogorčen govoril proti Kitajcem in je bil nazadnje zadovoljen, da se je vsaj navidezno dobro izmotal iz kitajskih bomatij. Kitajci so daleč, Slovani pa so Nemcem sosedje.

Torej Slovenci in Slovani, pozor!

K. Glaser.

Politični pregled.

V Trstu, 3. julija 1902.

Sprememba na c. kr. namestništvu v Trstu? Glasovi o predstojajoči spremembi na čelu c. kr. namestništva za Primorje nočejo potihniti. Sedaj se pojavljajo tu, sedaj tam. Nas je naučila šola skušenj, da smo postali skeptiki in skrajno previdni — pesimisti. Tudi če nam od zanesljivih strani prihajajo vesti o kakih spremembah na naši politični upravi, jih dajemo dalje le z vso rezervo. Osebito pa nam je nemožno nadejati se čemu boljemu.

Temu skepticismu in pesimizmu našemu primerno smo vsprejemali tudi najnoveje vesti o predstojajoči spremembi na c. kr. namestništvu za Primorje. Ne tajimo pa, da nas je nekoliko osupnilo in kolikor toliko spravilo iz ravnotežja dejstvo, da so take vesti jeli prinašati — in v kolikor toliko pozitivni obliki — listi, kakoršnji so praška »Politik«, »Narodni listy« ter dunajska »Reichswehr«, o katerih je znano, da imajo zvez, preko katerih morejo izvedeti marsikaj o — namenih osrednje vlade.

To dejstvo nas je res nekoliko osupnilo in zbegalo, da ne vemo prav, ali imamo posla tu le z govoricami, kakoršnje prinaša jutro in odnaša že bližnji večer, ali pa je tu zdej vendar nekaj, kar bi bilo podobno resničnim nameram?!

Pa ne bega nas samo negotovost, da-li imamo tu posla z govoricami, ki so le zgolj govorce, ali pa imajo morda te govorce vendar nekaj realne podlage? Vzemirljivo je tudi in še posebno vprašanje: kakov namen in pomen bi imela ta sprememba? To je vprašanje, ki mora vznemirjati Slovence Primorja tembolj, ker si iz raznih vesti, prihajajočih v svet, morejo črpati odgovore, ki si naravnost nasprotujejo med seboj!

Denimo torej — denimo le, ker nočemo ničesar trditi — da je res, da ekselencia grof Goëss skoro dobi svojega naslednika. Kako naj si tolmačimo vzroke tej spremembi? Po tem, kar so pisali »Narodni listy«

odlikuje s svojo nežno pažnjo, je nadaljeval Nikolaj, namerivši na Artura, kar je on takoj čutil.

»Mene se to ne tiče!« je rekel hitro mladi poročnik s tonom, ki izdaja odgovor.

»Mislite?«, je vprašala Mary, pogledavša jako koketno mladeniča, kateri je v svojej naivnosti pričakoval mnogo več v odgovor.

Nikolaj se je sedaj le nasmehnil, moté sedaj markezo, sedaj mladega grofa, kateri je bil v očitej zadregi, ne vedoči, kaj bi dalje rekel. V zadregi si je začel natikati na levo oko svoj monokl, da bi fiksiral, sam ne vedé koga.

Markeza je obrnila sedaj govor na drug predmet.

»A propos, dragi maestro, bilo mi je rečeno, da bomo slišali tudi vas.«

»Vsekako tudi jaz sem vedno pripravljen na to.«

»In vi se še obotavljate? O, vi okrutnež!«, je vkleknila markeza, prijemši Nikolaja pod pazduho je sprovela istega k glasovirju. »Pridite, grof!«, je rekla ona Arturu, no, on se ni odzval pozivu, temveč se je pri-

in »Reichswehr«, moglo bi se nekako sklepati, da hoče zistem v Primorju kreniti na druga, pametnejša pota. — Po namigovanjih v »Politik« pa bi morali soditi, da se sedanji za nas toli zli zistem ne le ohrani, ampak še — poojstri!! V tem menenju nas utrja sedaj še posebno okolnost, da so to spremembo jeli naznanjati tudi nekateri ugledni listi v kraljestvu italijanskem in da jo spravljajo v zvezo z obnovenjenjem trozveze in da jo poleg rešitve vprašanja samouprave Trentina označajo kakor koncesijo Italiji za nje ponovni pristop k trozvezi!!

Onemu, ki vidi vsaj do konca lastnega nosu in zna šteti na prste do 5, ne treba praviti, kaj pomenja to, ako se spremembe — in še na tako odličnem mestu — vrše kakor koncesije Italijanom in — Italiji!

Kakor resni politiki nočemo vsprejemati tu vseh teh glasov kakor napovedovalci trdnih, že obstoječih dejstev. Ali ravno zato, ker moramo biti resni politiki, ki ne odklanjajo naukov, ki jih dajajo minolost in vsakdanja izkustva, ne smemo tem glasovom odrekati visoke mere verjetnosti. Če prav nočemo še trditi, da imamo že resnico pred seboj, vendar bo dobro, da se pripravimo, da jej bomo mogli, če pride, pogumno gledati v obraz.

Ugledni listi v Italiji govore, povodom obnovenja trozveze, z vidnim zadovoljstvom, da jim iz »italijanskih« pokrajin Avstrije prihajajo jako ugodne vesti. In med temi navajajo še posebno vest, da na c. kr. namestništvu v Trstu pride skoro do vevlačne spremembe! Poglejmo torej resnici v obraz in bodimo pripravljeni na novo, pomnoženo in — poojstreno izdajo glasovitega, za navadne normalne možgane sicer nedoumnega, ker proti najlojalnejemu naseljenjunaperjenega ali vendar-le — avstrijskega zistema v Primorju! Pripravljeni moramo biti, da bomo tudi za dogledne čase v bodočnosti morali svojo ekzistenco ne le sami čuvati, ampak tudi proti vsem — in tudi proti onim, katerim je naša ekzistenca tu naravnost neocenljive važnosti.

Deželni zbori. Moravski. Med včeraj uloženimi predlogi je tudi oni posl. Koudele glede enakopravnosti obeh deželnih jezikov in jeden predlog posl. Pereka, v katerem se vlada pozivlja, naj zaprične pripravljala dela za podržavljenje severne železnice.

družil predstojnici in Eli, kateri sti baš začeli razpravljati o cyklističkih zimskih kostumih.

Občo zanimanje in gibanje je nastalo v sobi, ko je Nikolaj sel k glasovirju. Vse se je začelo stiskati k glasovirju in v hipu se je napravil gost krog poslušalcev okoli njega. Mladi umetnik je sedel en hip, gledaje predse kakor da bi bil zamišljen, kakor da bi razmišljal o nečem. Pa to se je tudi godilo. On je rad improviziral in ta hip bi odobral motiv, katerega bi mojsterski obdelal in ga izvedel do kraja. To je bila njegova navada, o katerej so znali vsi. Zato pa je vladalo obče molčanje, dokler je on en hipček razmišljal. Ni pa trajalo dolgo. Na njegovem obrazu se je pojavil bkrati nasmeh in on je pogledal markezo, ki je nestrpljivo stala tik njega.

»Došla je!«, jej je rekel poluglasno.

»Kdo?«, je vprašala ona.

»Inspiracija!«, je odgovoril umetnik ter pričel svojo igro. Iz početka so se slišali lahki, globoki akordi, zvoki, polni tuge in boli. Zdi se ti kakor da kdo vzdihuje, v solzah poje in kliče na pomoč. Otožni zvoki

P O D L I S T E K

MELITA.

Fovest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomlé; prevedel Radi.

Prvi del.

IV.

»Z dovoljenjem, markeza!«, se je oglašil Nikolaj. »Sedaj je na vas vrsta...«

»Da pojem?«, se je zasmejala Mary. »Ah, kako slabo ste namerili... A kdo vam je rekel, dragi maestro, da jaz znam peti?«

»Vaš glas je tako zvočen in melodičen«, je odgovoril Nikolaj.

»Prevarili ste se, mon cher!« mu je odgovorila markeza, prijemša ga za roko. »Timbre mojega glasu ni neugoden, a to nič ne pomeni... Jaz sem jako malo muzikalna... Ne znam peti niti ene arije, niti onih, katere sem morda stokrat slišala, a na glasovir bi se upala zaigrati komaj kak plesni komade.«

»Vi torej ne ljubite muzike?«, je vprašal Nikolaj.

»Ravno nasprotno... jaz jo ljubim fanatično... Poslušala bi glasbo ves dan, čutim jo

Gališki. Posl. Stupinski je utemeljeval svoj nujni predlog glede deželnozborske volilne reforme. Stupinski predlaga ustanovitve splošne volilne kurije (V. kurije), katere bi vabila 30 poslancev, pomnožitev mandatov v kuriji kmečkih občin in uvedbo direktne in tajne volitve.

Istrski in tržaški imata dana sejo.

Facta loquuntur. Iz naših poročil že vedo čitatelji, da so se začetkom sedanega za sedanja med italijansko večino in slovensko manjšino istrskega dež. zbora vršila pogajanja v tovrstno, da bi tudi nekoliko zastopnikov iz manjšine prišlo v posamične odseke. Dalje je tudi znano našim čitateljem, da so se ta pogajanja razbila, ker je večina stavila pogoje, katerih manjšina ni mogla in jih ne bo mogla nikdar vsprejeti, dokler ne neha spoštovati samo sebe in dokler ne neha zavedati se svoje dolžnosti biti čuvarica vseh etičnih in materialnih koristi svojih slovenskih mandatarov. Vseurešni pogoje italijanske večine v zbornici, bi se slovenska manjšina oziroma na jezikovno vprašanje načelno odpovedala vsakemu pravu — bi v tem pogledu enostavno abdicirala. Tega seveda ni hotela, ni mogla in ni smela storiti.

Zadnja »Naša Sloga« pa nam pripoveduje konkretno, kako daleč je bila slovenska večina — da pokaže svojo najboljšo voljo za kakov modus vivendi — pripravljena iti v svoji popustljivosti. To vam je že naravnost nenasvaden izglede strankarskega altruizma. Več — res ne more nuditi nobena stranka, ako hoče še nadalje ostati stranka in noče postati v zasmeh tudi med nasprotniki.

Na rečenih pogajanjih so posredovali od italijanske strani: predsednik dež. zbora Campitelli in predsednik italijanskega deželnozborskega kluba dra. Bartoli, od hrvatsko-slovenske strani predsednik kluba Vekoslav Spinčić in pa dr. Laginja. Po dolgih razgovorih sta izjavila zastopnika Hrvatov in Slovencev, da je manjšina deželnega zbora pripravljena dovoliti:

1. V odsekih petih členov naj bo makar le po eden od manjšine, in da jeden more, ako hoče, podati v odseku svoj minoritetni votum;

2) v odsekih 7 členov naj bosta po dva od manjšine;

3) člani manjšine bodo govorili v odsekih samo italijansko (!!!);

4) ako bi bil člen iz manjšine določen referentom o kakem predmetu, napiše svoj referat v italijanskem jeziku in bo to svoje poročilo v zbornici govoril ali čital italijanski;

5) člen manjšine bi tudi svoj eventualni poseben predlog (minoritetni votum) razlagal in utemeljeval v italijanskem jeziku.

Sedaj vprašamo še enkrat vsacega poštenega in treznega človeka, je-li more katera stranka — osobito pa še, ako mora čuvati pravice večine prebivalstva v deželi — še dalje iti v odnehanju, v samozatajevanju, v polganju žrtve za ljubi mir ali za dosego vsaj znosnih razmer med obema strankama? Mislimo, da ga ni človeka izven tabora italijanskih zbesneležev, ki ne bi odgovoril: Ne, ni možno!

A glejte: Italijanom še vse to ni bilo zadosti!! Oni so zahtevali od manjšine popolno abdikacijo v jezikovnem pogledu, oni

pesmi narodnega buditelja »Tužna peva vitez v planini« se prepletajo tuptajem s to fantazijo o prvi zori ilirske dobe... Turobni glasovi se zglobljajo po malem... Mesto njih je zadonel živ, junaško vesel zbor viših bitij, nekaj nadnaravnega, nadzemskega... Vile so to... katere so priletele, da osokole in ohrabre svojega pobratuma viteza... Njegova pesem postaja sedaj energična, silna... Ona budi, kliče, se drvi in on kakor grom... In glej!.. javlja se nekaj novega... Zapaziš, kako se svet prebujal in se vrača iz sna v življenje. Lastovice cvrčijo, slavčki prepevajo, a škr, jančki, vrteči se v zraku, žvrogle... Čuješ, kako se razlega junaški »oj« z ene planine na drugo, iz enega kraja v drugi, kako se jedna mladež, možki in ženske na vseh straneh zbira, a razveseljeni vrikajo in ukajo. Ti nepravilni zvoki budne radosti dobivajo vedno izrazitejši obliko, dočim hkrati, kakor hister gorski studenci, pričinja izvirati izpod prstov umetnikovih milozvočnih melodij. »Oj Ilirija, oj veselo nam stoj!«, s katero pozdravlja Ilir prvo, krasno jutro svojega probujenja.

(Pride še.)

so zahtevali, naj se manjšina obveže, da ni-jeden člen odsekov, izbran iz njene srede, sploh ne bo nikoli tudi v zbornici govoril drugače, nego italijanski, kadar se bodo razpravljale stvari, ki so bile poprej v odseku v razpravi.

Toli lepemu, blestečemu, fenomenalnemu izgledu popustljivosti in spravoljubja od slovenske strani so Italijani postavili nasproti zahtevo, ki jo more staviti le skrajni šovinizem! Oni niso zahtevali od naših le odjenljivosti, ampak zahtevali so naravnost, naj se naši — ponižajo! Ponižati pa se niso smeli, ker bi s tem ponižali one, ki so jih poslali v zbornico, da varujejo tam tudi njihove etične interese in mej temi sta na prvem mestu — narodna čast in dostojanstvo!

V drastično označenje nečuvnega postopanja italijanske večine nasproti takemu dokazu miroljubnosti od slovenske strani, bodi dejstvo, da se je celo glasoviti Bartoli — in to če nekaj reči od moža, ki je izdal parolo: osar tutto! — pred očmi naših poslancev sramoval zahteve, ki jo je stavil v imenu svoje stranke in se je izgovarjal, da on ne bi bil staval take zahteve, ali da je moral, ker je stranka zahtevala tako!!

Facta loquuntur! Dejstva govore! Stvari so menda sedaj na jasnem. Po teh dejstvih more svet soditi italijansko — hinavstvo, kadar se kremžijo po parlamentu in ministerskih pisarnah o — intransigenci Slovanov! Mi ne vemo, da-li je g. vladni zastopnik v deželnem zboru istrskem obvestil ekscelenco grofa Gočsa, kako daleč so bili Slovani pripravljeni iti v svoji popustljivosti in radi ljubekega mira. Še manje moremo vedeti, da-li je ekscelence grof Gočsa obvestil ekscelenco Koerberja o tem, kake ponudbe je odbila italijanska večina v deželnem zboru istrskem!

V slučaju, da se to dvojno ni zgodilo, prosimo ekscelenco grofa Gočsa, naj izvoli sedaj vzeti na znanje ponudbe, stavljenе od slovenske strani, in naj jih sporoči dalje ekscelenci Koerberju; ta poslednji pa naj si izvoli vzeti ad notam, da je italijanska večina zbornice odbila vse to ter naj sodi! Ako ima le 10. del tiste vladne objektivnosti, o kateri vedno govori, potem se Slovanom Istre ni bati njegove sodbe.

Boj med Dunajem in Budimpešto. Iz listov posnemljemo nadalje:

»Pester Lloyd« hoče vedeti po nazorih v političnih krogih, da na posvetovanju minolega ponedeljka cesar ni dobil posebno ugodnega utisa, posebno takega ne, ki bi vzbujal nade za vpešno rešenje spornih vprašanj.

Sirijo se tudi govorice, da sta oba ministerska predsednika stavila cesarju svoja portfelja na razpolago, ako bi bila v njih osebni zapreka proti dovršenju nagodbe.

Vladni krogi se vendar nadejajo, da vladni vendar prideti do sporazumljenja v bližnjih dveh mesecih. Drugo vprašanje pa je, da-li tudi javnost in oba parlamenta odobre te dogovore. To da je celo veliko koedljivije vprašanje, ki provzroči večje težave, nego dosedanja, itak že težavna pogajanja med obema vladama.

Poljaki in Prusi. Sinoči so imeli v Lvovu poljski vseučiliščniki in tehniki shod, na katerem so se bavili z govorom cesarja Viljema v Marienburgu in z glasovanjem o kreditu, katerega je pruski deželni zbor dovolil za ponemčevanje poljskih pokrajin. Vsi govorniki so najostreje napadali cesarja Viljema in so povdarjali potrebo, da se morajo združiti vsi Poljaki v to, da si pribore oni prostor, ki pristaja poljskemu narodu.

Shod je vsprejel resolucijo, v kateri je najodločnejše obsojal postopanje poljskih poslancev v državnem zboru in v gališkem deželnem zboru nasproti pruskim protipoljskim preganjanjem; resolucija pa odobruje postopanje opozicije v gališkem deželnem zboru.

Potovanje italijanskega kralja v Petrograd in Berlin. — »Neue Freie Presse« izvaja, da za obisk italijanske kraljeve dvojice v Petrogradu — ki se ima izvršiti tekom tega poletja — niso bili odločilni oziroma sorodništva. (Dve sestri kraljice italijanske živiti namreč v Petrogradu; jedna poročena z enim velikih knezov, druga s knezom Leuchtenberškim.) Marveč so v Rimu občutili kakor nekaj abnormalnega, da je car Nikolaj obiskal velike dvore v Evropi, da je bil na Dunaju in v Berlinu, v Franciji in

Angležkem, da pa ni bil v Rimu. Ker pa se je s smrtjo kralja Humberta položaj spreminjal tako, da je njegov naslednik, kralj Viktor Emanuel III. mlajši vladar, je on poprijel inicijativo za obisk v Petrogradu.

Kar pa se dostaje dejstva, da kralj Viktor Emanuel ne pojde na Dunaj, izvaja gori navedeni nemški list, da je vzroka temu iskati v obstoječih odnosjih. Med avstrijskim in italijanskim dvorom visi še neko vprašanje, ki čaka svoje rešitve. Italijanski dvor želi namreč, da bi naš cesar vrnil obisk v Rim, ker na italijanskem dvoru ravno na to in iz političnih vzrokov pokladajo največjo vrednost.

Cesar avstrijski se pa iz obzirov na občutljivost papeževе kurije ne more odločiti za obisk v Kvirinalu. Papež namreč noče odstopiti od načla, da bi vsprejel kakega katoliškega vladarja ali tudi samo princea, ki je bil kakor gost na kraljevem dvoru v Rimu.

Papež se tudi v tem vprašanju drži starega »non possumus«. Zato je tudi nadalje izključena možnost, da bi se cesar Fran Josip in kralj Viktor Emanuel šelsa.

Ta izvajanja v dunajskem listu potrjajo le bolj na razsežno, kar smo mi že včeraj rekli na kratko.

Tržaške vesti.

Stariši slovenski v Trstu — čujte! V listu »Südsteirische Presse« čitamo in dajemo dalje brez besedice komentarja:

»V Trstu je vlada vedno na strani irredente. Ako bi jačili slovenski element v Trstu, bi bilo to toliko kakor da jačijo avstrijsko državno idejo na jugu. Po naših informacijah leže na naučnem ministerstvu rekurzi tržaških Slovencev v šolskih stvarih vsi — ugodno rešeni, ali nočejo jih odposlati, ker ne bi radi vznemirjali irredente! Rešitve leže na ministerski mizi le kakor strašilno sredstvo za italijanske poslance!«

Zrelostne skušnje na tukajšnji državni gimnaziji. Včeraj in predvčerajšnjim so na tukajšnje državne gimnazije vršile zrelostne skušnje in so iste položili sledeči slovenski, oziroma hrvatski maturanti: z odlično gg. Andrejčič Josip iz Trsta, Čepar Josip iz Divače in Pertot Milan iz Trsta, z dobrim vspehom pa gg.: Bassi Rudolf iz Barkovelj, Fabris Josip iz Pazina, Obad Josip iz Saleži, Piščane Gabrijel iz Rojana in Puhek Natalis iz Trsta. Najrenejše častitke! Zrelostne skušnje se danes nadaljujejo in sporočimo jutri o današnjih rezultatih.

In zopet šole! Italija cedi sline ponajšem največjem pomorskem mestu. Berolin postaja dan za dnem odkritosrnejši se svojimi načrti o domovini Vsenemštva h kateri domovini naj spada tudi Trst! Vsenemštvo dela dosledno po dobro premišljenem načrtu. Vsenemštvo ima povsod zaslonbo tudi v naši državi. Vsenemške ideje navzeli so se Nemci tudi v naši državi.

Trst je nemška last, rekli so nemški poslanci na Dunaju. Trst mora ostati vsenemški domovini!

Ko bi ne bila resnična trditev, da Trst mora ostati vsenemški domovini, ne bi v Trstu podpirali Nemcev, kakor se dogaja dandanes! Ne bi ustanovljali slovenskim otrokom v Trstu nemških šol, ne bi pošiljali v Trst največjih nemških načelnikov, ki naj v Trstu delajo za vsenemško idejo! In to delajo dosledno. Nemci, ki ne poznajo jezika svojih ovčic, posadili so celo na — škofov sedež!

In sedaj čujte pa še lepšo. Profesor-Avstrijec, ako ni nemško nacionalnega mišljenja, sploh nima nade, da bi prišel na c. k. drž. srednje šole v Trstu.

Ste-li čuli slovenski poslanci? Ste-li čuli, za koga so namenjene c. k. srednje šole v Trstu? Kaj boste molčali na to?! Boste mirno prepuščali Trst, to mesto, v katerem biva največ Slovencev, več nego v Ljubljani — boste-li, pravimo, to za Slovence tako važno mesto prepuščali, taki usodi!

Dobro — vsprejemamo! Znani svečenik-reformator cvili v glasilu stranke, ki sama ne ve, kaj hoče, v »Triest« namreč, radi prelepe cerkvene slavnosti, ki je bila minole nedelje pri sv. Ivanu. Bolj ga, da je sv. Ivan tako odločno slovenski in da so vse spletke njegove nepoštenе stranke tako temeljito ponesrečile. Cvili posebno še radi tega, ker je prišel do osvedočenja, da je cerkvenemu

italijanstvu pri sv. Ivanu odklenkalo. Kako bi mogle njegove italijanske oči prenašati pogled na toliko divnih slovenskih trobojnic!! Saj so bile te zastave po vsem sv. Ivanu, po ulici sv. Cilina, po cesti Seoglio, in še celo po ulici Giuttia!! Morda se mu je pa treslo sree, ko se je spomnil, kako so on in mnogi njegovi tovariši izdali svojo slovensko narodnost, da ne bi prišel čas, ko bo trebalo berati zopet pred slovensko skledo, v katero sedaj pluvajo!!

Zato predlaga cvileči reformator, naj se pusti cerkev sv. Ivana popolnoma Slovincem ter naj se za Italijane sežida nova kapelanska cerkev v bližini fabrike Salto Uziel. S tem bi po njegovem menenju bili obvarovani Italijani, ki spadajo pod cerkev sv. Ivana in novega sv. Antona (Ali se g. reformator tudi tu že ne čuti več varnega?! Op. po rednega stavca), pred nevarnostjo, da se ne bi poslovenili.

Mi nismo nikdar lovili Italijanov, da bi jim jemali njihove pravice in njihovo narodnost.

Tudi smo bili vedno za narodni mir po načelu: delimo se po cerkvah in po oltarjih. Dobro torej! Zidajte si cerkve in kapelice na svojih tleh, kjer-koli vidite, da je potreba! Nam pa pustite naša slovenska svetišča. Tam hočemo mi peti in moliti pred Bogom tako, kakor sta nas učila sv. Ciril in Metodij. Na delo torej — mladi gospodje reformatorji!

Veselica na Proseku. Združeni društvi »Hajdrih« in »Zvon« sta priredili minolo nedeljo na Proseku veselico na korist »šolskih vrtecev« v Rojano in na Greti. Veselica se je sponesla vsestransko dobro: moralno in gmotno. Ljudstvo je seveda umelo plemeniti in blagi namen, in prihitelo je od vseh strani »zlate naše okolice«, da prinese majhen dar domu na altare. — Prihitelo je na veselico prostor g. Starca — predsednika »Hajdriha« — lepo število domačinov, par eskadronov openske »kavalerije«, nekaj bazovskih pionirjev, mnogo generalov z lepim oddelkom tržaške armade, kateri je stal na čelu priljubljeni brigadir Spinčić; potem pehota iz Rojana, sv. Križa, s Kontovelja, iz Nabrežine, z bližnjega Krasa, mešan oddelek stražarjev sinje »Adrije« itd. Le svetli »Danici« ni bilo dano udeležiti se te lepe zabave, »mrknile« jej je glavni svetlobni žarek — tenor, ki je zadnje dni obolel. — Bila je zbrana na Proseku armada slovenskega moštva, a tudi močna, pomnožena rezerva nežnega ženskega spola, ki kaže ob vsaki priliki, da je res cvet naše organizacije in da ume delovati tam, kjer gre za življenjske interese naroda našega; povsod, kjer treba podpreti, utrditi in zabarikadirati narodno trdnjavo: naš obstanek in razvoj! Povsod najdeš na strani slovenskega moštva njemu zvesto pomočnico »slovensko blago, plemenito ženo«. — Zato pa:

»Neka ori vrh i dol,
Da nam živi krasni spol!«

Sedaj pa, gosp. urednik, naj pričnem z »Veselic«. Da si je solnce na nebesnem svodu postavilo v delo nešteto parnih sil svoje luči, da je pripekalo kakor v ognjeni peči, vendar »vsi so prišli, vsi so prišli« dne 29. junija t. l. na Prosek, da pozabijo vsaj za nekaj trenutkov vsakdanje moreče skrbi in druge »ključavljice« in se srčno povesele »svoji med svojimi«.

Prva točka na programu je bila Ipavčev »Pozdrav Gorenjski«, mešan zbor, katerega je peval »Hajdrih« dokaj precizno; pravim »dokaj«, ker se je g. D. zadnji dan tako prehladil, da ni mogel nastopiti v ulogi solista. To je sicer smola, a kaj hoče nekaj smole, ko je človek tako vesel in tako gorkega srea!! Smola se pač kmalu »razcedi« v takem srečnem položaju.

Drugo točko izvajal je openski »Zvon«; v pomembno urejenem »Vencu« nam je klical:

»Bratje v kolo se vstopimo,
Dajmo k zvezi si roke!«

vsj:

»Naj je Soča nas zibala
Ali Save bistri tek!«

ajj:

»Odnihala nas je dna,
Slobode željna mati.«

Če se pa tega zavedamo še svetim ognjem slovenskih svojih sre, potem še le dospemo do enega blažilnega trenutka in sladkega prepričanja, da bo v resnici

»Mogočno zadonela
In z naših sre vskipela:

»Lepa naša domovina!«

In v tej lepi, srečni domovini bival bo tudi srečen narod, svoboden, osvobojen more, ki ga sedaj tlačijo in dušijo. In potomeci naši bodo zopet prepevali »pesmi svoje krasne« pod košato, domačo lipo in rekali o njej:

„Meni pa je do srca
regala globoko.“

Povsod:

„Kjer visoke so gore,
Kjer zelene so planine,
Cerkve bele, kjer stojijo,
Sreča mila nam cvetijo“

bo narod takrat popeval

„In užival jasnih dni,
Kojih nimamo zdaj mi.
Imamo pa dobro voljo.“

Saj

Smo gorke krvi,
Gorimo za narod,
Za brate smo mi!“

Tako se je zavrnil »Venec« in mi smo tudi umeli njega pomen in namen ter pokazali to se srčnim odobravanjem.

Zdaj pa prihajajo za-me, gosp. urednik, pravi »škripeci«. Sam ne vem in sam ne znam, kaj naj zinem o »Križanih«, ki jih je izvajal mešani zbor »Hajdriha«. Iz teh preklemanih »škricev« bi se gotovo ne mogel rešiti, če bi ne živeli v dobi »elektrike«. Sreča za-me, da je tako in izmotam se iz »škricev« s tem, da pravim: Društvo »Hajdrih« nas je kar »elektriziralo«. Že v prvih akordih se je občinstvo »zamaknilo« v Križane ženskega spola! Kako so ti momljali ljubko, mila in dražestno — uprav divno!

— In zopet nas je pretresel električni tok, ko so možki glasovi Križancev udarili na naše uho. Molitev, up, udanost, prošnja, brepenenje, obupni boj z ljutimi, neizprosnimi, brezčutnimi elementi — vse si slisal in čutil ob enem. Potem pa, kadar bi bile vse morske pošasti in furije potihle — ta mogočni finale!! — Ni bilo drugače: morali so prositi Križani v drugo stopiti na »krov« in naslajati nas s krasno, divno to pesmijo. Čast g. pevovodji Stareu in vztrajnim njegovim Križancem, ki se niso bali ne truda ne znoja ob tako težki in komplcirani skladbi!

O igri »To sem bil jaz« pa Vam ne morem pokazati, niti »iskrice« elektrike. — Rekel sem o igri, kajti o ulogah gre splošen glas, da so bile srečno razdeljene in v dobrih rokah. Igra pa ni nikakor za naše odre. Prepogosto »emokanje« in objemanje — nezvestoba med zakonskima, goljufija, nizka zvijača in zmaga te poslednje, — vse to preč od naših veselje!! Strupa — za božjo voljo — nikar ne nudimo »upu in stebru boljše bodočnosti naše«!

Gospod Marko — sicer dober igralec — naj bi se pa ogibal v prihodnje nelepah ptujca la: simfat, nucnost, fuk itd. — Vse te opazke so, seveda, le v blagohoten prevdarek in prijateljski opomin.

Splošna sodba pa je: Čast »Hajdrihu« in njega pevovodji g. Drag. Stareu in tudi Wagnerjevi godbi, ki je v občo zadovoljnost svirala same slovenske komade.

Tebi pa vrli »Hajdrih«:

Napred k slavi pod
Tvojim krasnim barjakom! —
kliče

Gr. Etaraky.

Št. 68131/L.

Razglas.

Vgnezdila se je razvada, da se prigrdom praznikov strelja s topi in drugim strelnim orožjem.

Kjubu obstoječi prepovedi zažigajo se nadalje kresovi, spuščajo se zrakoplovi na goreči plamen in prižigajo se umetni ognji brez oblastnega dovoljenja.

C. kr. redarstveno ravnateljstvo je radi tega, iz ozirov javnega reda in varnosti, pri-siljeno na temelju določeb § 7. cesarske na-redbe od 20. aprila 1854. drž. zak. št. 96.

a) prepovedati streljanje s topi in dru-gim strelnim orožjem (izvzemši strelišče in lev) v policijskem okrožju;

b) strogo opozoriti na to, da je po pravnovoljavnih oblastvenih razglasih prepo-vedano

1) zažiganje kresov;

2) spuščanje zrakoplovov na goreči plamen;

3) prižiganje umetnih ognjev brez obla-stnega dovoljenja.

Prestopke določeb tega razglaš kazno-valo se bode po § 11. navedene cesarske naredbe.

Od c. kr. redarstvenega ravnateljstva.

V Trstu dne 31. decembra 1901.

Predvčerajšnji umor. Iz Gradišča po-ročajo, da so včeraj ob 6. uri popoldne za-prli tam 26 letnega Roka Prioli iz Kalabrije,

kateri je priznal, da je rani onega Frana Bibari, o katerem smo včeraj poročali, da je pozneje v bolnišnici umrl. Prioli je izjavil, da ni hotel Bibarija umoriti, ni pa hotel po-vedati, zakaj ga je zabodel.

Radi ljubezni. 22-letni čevljar in kro-šnar Adolf P. se je dne 9. junija hoteli umoriti, ker mu je žena pobegnila iz hiše. Takrat so ga prenesli v bolnišnico, odkjer je pred nekoliko dnevi zopet zdrav izšel. Podal se je takoj na stanovanje svoje žene in za-hteval, da se ista zopet povrne k njemu. Ker pa žena ni hotela storiti tega, pretel jej je se smrtjo, vsled česar ga je žena ovadila policiji.

Dražbe premičnih. V petek, dne 4. jul. ob 10. uri popoldne se bodo vsled asredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za o-tilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica dell' Istria 602, hišna oprava; Opčina 319, presidi; Barkovlje, most na ladjo; ul. ulica Ghega 3, vino in 1 sod; ul. Acque-dotto 8, hišna oprava; ulica della Zonta 2, tisk. stroji; Meontuzza 16, hišna oprava; ul. S. Antonio, klop za prodajo z marmorjem.

Vremenski vestnik. Včeraj toplina r ob 7. uri jutraj 27°0 ob 2 uri popoldne 30° C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 759.2 — Danes plima ob 9.24 predp. in o 7.36 pop.; oseka ob 2.36 popoldne in ob 1.59 popoldne.

Društvene vesti.

Slavje »Slave«. Pevski zbor »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« pri sv. Jakobu javlja, da se korporativno udeleži slavja društva »Slava« pri sv. Mariji Magdaleni spodaj. Radi tega slavja je tudi »Bratovščina« odložila svojo veselico, namenjeno za isti dan, na eno nedeljo meseca avgusta. Radujemo se, da bomo mogli prihodnjo nedeljo z vrlo »Slavo« skupno slaviti lep naroden praznik. V tem veseljem pričakovanja kličemo že danes »Slavi«: bodi nam bratski pozdrav-ljena!!

Vesti iz ostale Primorske.

× **Nihil inovetur...** (Dopis). Nikakih novotarij! Tako nam kličejo visoki in vele-častiti gospodje, kadar zahteva kje naše ljud-stvo, naj se mu vzpostavijo v cerkvi stare pravice — siloma vzete sicer, ali radi tega še vedno pravice — v jezikovnem pogledu! Ali to načelo jim velja le, kadar gre proti našemu ljudstvu in proti svečenikom, ki vzlic vasej — politiki na visokih cerkvenih mestih nočejo zapustiti svojega naroda, marveč mu stoje ob strani in v obrambo njegovih pravice. O da, kjer gre za to, da se odkrhne še kaka mrva našega prava, tam stopa iz veljave načelo »Nihil inovetur«, tam so novo-tarije ne le dovoljene, ampak celo tudi — zaželjene!!

V Labinci pri Vižinadi imajo na dan sv. Ivana — zaščitnika tamošnje cerkve — veliko cerkveno svečanost.

Od davnih časov do lani je bila propo-ved vsikdar hrvatska. Lani pa je prišla — novotarija! Letos se je ponovila ta komedija! Kajti, kaj drugega je, nego komedija, ako se hrvatskemu človeku po italijanski razlagajo nauki cerkve! Letos je uprizoril to komedijo tisti znani duhoven — komedijski iz škofije poresko-puljske, ki je bil rekel, da mu sv. Duh veleval, naj hrvatskemu ljudstvu ne pro-poveduje hrvatski!!

Torej »Nihil inovetur« — ima veljavo samo za naše svečnike in našemu narodu na škodo! Slučaj pa je tem bolj kričeč z ozi-rom na fakt, da je biskup Flapp sam v naši cerkvi vsikdar le hrvatski propo-vedoval!!

Tako se nam godi v škofiji poresko-puljski! Tlačiteljem naroda je vse dovoljeno. Ali Bog in pravica že določita dan obra-čuna!

× **V Trstu in na Reki.** Kakor mi, tako se morajo tudi reški Hrvati boriti za jedno hrvatsko ljudsko slo. Uložili so že davno temu na magistrat tozadevno prošnjo, a zastojni čakajo na kako rešitev. Šolski od-bor je svoječasno to prošnjo izročil poseb nemu pododboru v poročanje. Ko je te dni v reškem mestnem svetu baron Vranoyzany interpeliral o tej stvari, odgovoril mu je žu-pan dr. Vio, da pride ta prošnja v mestnem svetu v razpravo takoj, čim dotični podod-sek, oziroma šolski odsek reši stvar. Dotični pododsek pa faktično niti ne obstoji, ker od treh, ki so bili izvoljeni v ta pododsek, sta dva odstopila in je torej ostal samo eden, ki

pa tudi ob najboljši volji ne more tvoriti od-seka. Ako bodo morali torej reški Hrvati čakati na poročilo tega neobstoječega pod-odseka, čakali bodo do — sodnjega dne.

× **Pevsko in bralno društvo »Škr-janček«** v Pliskovici vabi na veliko vese-lico s petjem, deklamacijo, prizorom, igro in plesom, katero priredi v nedeljo dne 6. ju-lija 1902 na odličnem in s senco oskrblje-nem prostoru g. Alojzija Šno v Pliskovici št. 17. — Vspored: 1. Pozdrav. 2. Narodna po Žrovniku: »Kukavica«, poje mešan zbor iz Pliskovice. 3. Simon Gregorčič: »Naš čolnariš otimo«, deklamacija. 4. Fr. S. Vil-har: »Na vrelu Bosne«, poje možki zbor iz Sežane. 5. Blaž Mozol in Krjavelj (dvogovor iz Rokovnjačev) prizor. 6. Iv. Laharnar: »Mladosti ni«, poje mešan zbor iz Plisko-vice. 7. Iv. pl. Zajc: »Zrinjsko-Frankopanka«, pojeta združena moška zbor. 8. Hostnik: »Krojač Fips ali nevarni sosed«, burka v enem dejanju. 9. Svobodna zabava. — Za-četek veselice točno ob 5. uri popoldne. — Vstopnina k veselici 60 st., sedeži 20 stot., vsaka posamična plesna točka 20 stotink. — Na veselici sodeluje iz prijaznosti slavni »možki zbor iz Sežane«. Med posamičnimi točkami vselice in k plesu svira močan od-delek dobroznane godbe iz sv. Križa ob morju. V slučaju slabega vremena vršila se bo veselica dne 13. julija t. l. ob vsakem vrtemeu.

Polovica čistega dobička je namenjena, glasom društvenih pravil, zakladu revne šol-ske mladine, vsled česar se preplačila hva-ležno sprejemajo.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Vesti iz Štajerske.

— **Prvi ženski doktor na graški univerzi.** Predvčerajšnjem je bila gospica Serafina Puchleitner iz Knittelfelda na graški univerzi promovirana doktorjem filozofije. V svoji doktorski disertaciji je razpravljala »Administrativna in judicijska razdelitev Kranjske v francoskih časih«. Doktorica je bila poprej ljudskošolska učiteljica ter je privatno absolvirala gimnazijo, potem pa študi-rala osem semestrov na graški univerzi zgodovino in geografijo.

Razne vesti.

Poljaki in Nemci. Te dni so imeli v Ulaszkoweh — kjer so posestva grofa Lanckronskega — navedeni letni somenj. Onim tvrdkam, ki so imele poleg poljskih tudi nemške napise, je ljudstvo snelo table. Mnogi je kričala dotičnim trgovcem: »Tu ne živite v Nemcih, ampak med Poljaki! Proč na Nemsko!«

Te dni je kardinal Kopp delil v Tešinu (v avstrijski Sleziji) sv. birmo. V ponedeljek po birmi je imel iz pred oltarja nemški na-govor do vernikov. Na povelje kardinalovo je moral eden duhovnikov ta nagovor pre-vesti tudi na poljski. Tu so začeli navzoči Nemci demonstirati, na kar se je kardinal dvignil s prestola, stopil pred oltar in je kategorično zavrnil razgrajče, pozvavši jih, naj oni poljsko propoved poslušajo z isto mirnostjo, s katero je druga stranka poslu-šala nemško propoved. Kardinal je povdarjal, da v cerkvi imajo vsi jednake pravice, ka-kor bi morali biti jednako-pravni tudi zunaj cerkve — kakor krščani, kakor ljudje in kakor državljani!

Ali vam ta zaključni oddelek ne zveni nekako tako kakor — korektura govora ce-sarja Viljema v Marienburgu?!

Slednjič nam je javiti še, da je občinski svet v Lvovu ob viharai pohvali enoglasno imenoval slavnega poljskega pisatelja Sien-kiewicza častnim meščanom lvovskim, in to osebnico za to, ker je, poleg svojih drugih velikih zaslug na literarnem polju, z objav-ljanjem svojega pisma do baronice Suttner možko nastopil za tlačene rojake svoje v Prusiji ter je dal vsopodbuje za solidarno obrambo poljskih otrok, mučenih od Prusov na grozen način.

Za žrtve na otoku Martinique je nabra-nih — kakor kaže zadnja, tretja subskripcij-ska lista — 3,523.628 frankov.

Loterijske številke, izžrebane dne 2. julija:

Praga 38 88 18 71 41

Lvov 12 72 4 60 68

Brzojavna pročila.

Deželni zbor istrski.

KOPER 3. (P.) Deželni zbor je s glasno odobrilo izvolitev poslancev prof. Spinčiča in Mandića. Prihodnja seja bo v soboto.

Nov korar v Piranu.

DUNAJ 3. (B.) »Wiener Zeitung« ob-javlja: Cesar je imenoval župnega koopera-torja v Izoli, Dominika Finaina, kuratnim korarjem kolegijalnega kapitlja v Piranu.

Delokrog obrtnih nadzornikov.

DUNAJ 3. (B.) »W. Ztg.« objavlja naredbo ministerstva za trgovino spora-zumno z ministerstvom za notranje stvari od dne 16. junija, s katero se kraljevstva in dežele zastopane v državnem zboru, razde-ljajo v 29 nadzorstvenih okrajev za uradna poslovanja obrtnih nadzornikov. Primorje s Trstom in Dalmacijo tvori 9. območje mest Rovereto in Trident in okrajna glavarstva Borgo, Cavalese, Cles, Primero, Riva, Ro-vereto, Tione in Trident 11. nadzorstveni okraj. — Za vsakega teh nadzorstvenih okrajev obstoji nadzorstveni inspektorat. — Isti ima svoj sedež za 9. nadzorstveni okraj Trstu, za jednajsti pa v Tridentu.

Namestnik grof Goëss na potovanju.

GRADIŠKA 3. (B.) Namestnik grof Goëss je obiskal včeraj po toči močno po-škodovane občine Romans, Versa, Meder, Mariano in Kormin. Uvede se pomožna ak-cija s preskrbljenjem priložnosti za delo in sicer na uravnavi rek.

Zarota proti življenju sultana?

NEAPELJ 2. (B.) »Mattino« hoče ve-deti, da so oblasti v Neapelju obveščene o nekež zaroti proti življenju sultana. Prouz-čitelja te zarote da sta Italijan Tobija Boni in neki Serriet. Turška policija da sodi, da se omenjena nahajata sedaj v Neapelju.

Bolezen angleškega kralja.

LONDON 3. (B.) Predpoludne izdan-poročilo se glasi: Kralj je dobro spal, go-dilo se ni ničesar, kar bi moglo motiti iz-vrstne napredke v stanju kraljevem.

CARIGRAD 3. (B.) Kraljica angležka se je zahvalila sultanu brzojavno na nje-ga sočutju povodom bolezni kralja Edvarda ter je pristavila, da grozni strah je sedaj pri kraju, ter da gre kralju na bolje. V sočutju britskega naroda in ostalega sveta nahaja kraljica veliko tolažbo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanska rastava pohištva in
tapečarij. Izvenredno ugodne
cene.

VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)
Moje pohištvo doneseno. —

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.

— T R S T —

TOVARNA: ZALOGA:
Via Teza, vogal Piazza Rosario št. 2
Via Limitassa (šolsko poslopje)
in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik labor. tapečarij, srca in slik, iz-
vršnje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurenec.

ILUSTROVANI CENIKI ZAŠTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na par obrod
a il železnico franko.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

Jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbor raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2 nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem na voljejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Odlikovan z dvema zlatimi in bronastimi kolajnami

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angleškem in francoskem vzorcu izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Spoštovane slovenske gospodinjice

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

Trgovski pomočnik

z dobrimi spričevali želi vdobiti službo trg. pomočnika ali magacinerja, najraje v Trstu. Ponudbe naj se pošiljajo pod »Magaciner« na upravo »Edinosti«.

„Andemo de Franz“

krčma

v ulici Geppa št. 14.

Toči vina prve vrste:

Bela vipavska . . . liter po 36 kr.
Črna istrska . . . „ 36 „
Istrski refošk . . . „ 48 „
Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah.
Družinam se pošilja na dom od 10 litrov naprej: Ipavsko belo liter po 28 kr. črno istrsko liter po 28 kr.

Priporočam se tudi krčmarjem, katerim dajem vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

Nova trgovina s papirjem

Klementina Vivante

Trst. Passo S. Giovanni — Trst.

Pisarniške potrebščine in prodaja papirja. Izbor manih okvirjev od 5 novč do 1 gld.

• Mašne knjige. •

Velikanski izbor razglednic.

Sama novost.

Fran Wilhelmov

odvajajoči čaj

od

Frana Wilhelm

lekarnarja c. kr. dvornega zalagatelja

NEUNKRCHEN (Spodnje avstrijsko.)

Se dobiva v vseh lekarnah v zavrtku po 2 K. avst. velj.

Stavbinsko podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko podjetje

Ljubljana.

Varna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: kompletna okna za cele stavbe in izločna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in drugega pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: desčice, parkete, od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavrtki z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi

Elizabetine ulice 5.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalnicarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Pokuprežba točna

Cene nizke.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjnim rojakom svoje najbolše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno poltrano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, ktere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi v misli na geslo: Svoji k svojim!

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited

pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke.

Vdobi se po lekarnah. Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited v Pregradi pri Rogatcu

(Rohitsch-Sauerbrunn.)

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgornjo, na lončku utisnjeno varn. znamko in tvrdko.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospode, gospe in otroke.

Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatelj se poštne proste.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje s največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in službenecv konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. priv. avstr. Lloyd.

Naznanilo.

Se naznanja slavnemu občinstvu, da se nahaja

Novo tržaško

pogrebno podjetje

Alojzija Mozetič-a na lesnem trgu št. 4 (pred kavarno „Armonia“).

Svoji k svojim! «Novo pogrebno podjetje» je v narodnih rokah, zato se toplo priporočamo vsem našincem v mestu in v okolici. Isto se nahaja na lesnem trgu št. 5, na vogalu nasproti kavarne »Armonia«.

Velika zaloga krompirja

Podpisani priporoča svojo zalogo raznovrstnega krompirja po najnižjih cenah.

Zaloga se nahaja

v ulici Valdirivo 11.
(zraven »Hotel Nazionale«).

Udani Vatrovec Jakob.

Svoji k svojim!

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

— Kožuhar in izdelovalec kap —

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti mrazu in ognju.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic, stenskih ur

se nahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.